

31

Desenvolupament sostenible

Òscar Saladié i Josep Oliveras

Càtedra DOW/URV de Desenvolupament sostenible

Desenvolupament sostenible

Òscar Saladié i Josep Oliveras

Càtedra DOW/URV de Desenvolupament Sostenible

ÍNDEX

Pròleg

1. FEM SOSTENIBLE EL NOSTRE DESENVOLUPAMENT

1.1. Introducció

1.2. Què hem d'entendre per desenvolupament sostenible?

1.3. Per aconseguir un desenvolupament sostenible és necessari protegir el medi ambient

1.4. Salut i desenvolupament sostenible

1.5. Material complementari

1.5.1. Text a comentar

1.5.2. Reflexions ambientals

2. DESENVOLUPAMENT HUMÀ I CANVI AMBIENTAL

2.1. Introducció

2.2. La complexitat del medi natural

2.2.1. El relleu

2.2.2. Els sòls

2.2.3. L'atmosfera

2.2.4. Les aigües

2.2.5. La biosfera

2.3. Els riscos naturals: la Terra està viva

2.3.1. Classificació dels riscos naturals

- 2.3.2. Gestió del risc
- 2.4. La relació home – medi ambient: un equilibri molt fràgil
  - 2.4.1. L'harmonia: una societat de caçadors i recol·lectors
  - 2.4.2. El primer trencament: la revolució neolítica
  - 2.4.3. Un món en continua transformació
  - 2.4.4. El gran canvi: la revolució industrial
  - 2.4.5. La societat contemporània davant la qüestió ambiental
- 2.5. Material complementari
  - 2.5.1. Text a comentar
  - 2.5.2. Reflexions ambientals
- 3. LA POBLACIÓ MUNDIAL I EL PROCÉS D'URBANITZACIÓ
  - 3.1. Introducció
  - 3.2. L'explosió demogràfica
    - 3.2.1. Evolució de la població mundial i projeccions de futur
    - 3.2.2. Causes i conseqüències de l'explosió demogràfica
    - 3.2.3. Solucions al problema de la superpoblació
  - 3.3. Els assentaments humans
    - 3.3.1. Origen i desenvolupament de les ciutats
    - 3.3.2. L'ecosistema urbà: característiques del sistema urbà
    - 3.3.3. El procés actual d'urbanització mundial
    - 3.3.4. Ciutat i sostenibilitat
  - 3.4. Material complementari
    - 3.4.1. Text a comentar
    - 3.4.2. Reflexions ambientals
- 4. RECURSOS NATURALS I FONTS D'ENERGIA
  - 4.1. Introducció
  - 4.2. El recursos naturals
    - 4.2.1. Recursos naturals renovables i no renovables
    - 4.2.2. Els ecosistemes com a recurs natural
  - 4.3. Recursos naturals que són fonts d'energia
    - 4.3.1. Fonts d'energia no renovables
    - 4.3.2. Fonts d'energia renovables
  - 4.4. Quin ha de ser el model energètic?

4.5. Material complementari

4.5.1. Text a comentar

4.5.2. Reflexions ambientals

5. L'AIGUA: RECURS NATURAL IMPRESCINDIBLE

5.1. Introducció

5.2. El cicle de l'aigua

5.3. Els grans magatzems d'aigua

5.3.1. Les aigües marines

5.3.2. Les aigües continentals

5.3.3. L'aigua a l'atmosfera

5.4. Disponibilitat d'aigua: els usos i la contaminació de l'or blau

5.4.1. Consum d'aigua i competència entre sectors

5.4.2. Consum insostenible: sobreexplotació i contaminació de l'aigua

5.5. La gestió de l'aigua

5.6. Material complementari

5.6.1. Text a comentar

5.6.2. Reflexions ambientals

6. L'IMPACTE AMBIENTAL DE LES ACTIVITATS ECONÒMIQUES (I): AGRICULTURA I INDÚSTRIA

6.1. Introducció

6.2. L'agricultura

6.2.1. Aliments per tothom

6.2.2. La importància de disposar d'aigua

6.2.3. Utilització d'adobs i fitosanitaris a gran escala

6.2.4. Cap a una agricultura ecològica? Transgènics i conreus energètics

6.3. La indústria

6.3.1. El primer motor del desenvolupament

6.3.2. Una activitat que consumeix molts recursos

6.3.3. Els productes residuals de l'activitat industrial

6.3.4. El punt d'equilibri entre productivitat i integració ambiental

6.4. Material complementari

6.4.1. Text a comentar

6.4.2. Reflexions ambientals

7. L'IMPACTE AMBIENTAL DE LES ACTIVITATS ECONÒMIQUES (II): SERVEIS I INFRAESTRUCTURES DE

COMUNICACIÓ

7.1. Introducció

7.2. Temps d'oci: el turisme

7.2.1. Turisme a l'abast de tothom

7.2.2. Activitat turística sostenible

7.3. La globalització del comerç

7.4. El transport i les infraestructures de comunicació

7.4.1. Una societat en continu desplaçament i que es vol comunicar

7.4.2. Amb què omplim el dipòsit?

7.4.3. Contaminació atmosfèrica

7.4.4. La principal font de soroll a les ciutats

7.4.5. Els impactes negatius de les infraestructures de comunicació

7.5. Material complementari

7.5.1. Text a comentar

7.5.2. Reflexions ambientals

8. EL CANVI CLIMÀTIC: MOTOR DEL CANVI GLOBAL

8.1. Introducció

8.2. L'efecte hivernacle i el balanç de radiació terrestre

8.3. Què ha passat amb el clima

8.3.1. El clima observat: l'escalfament global

8.3.2. Plou més o plou menys?

8.3.3. El clima del passat: la paleoclimatologia

8.4. Les projeccions del clima futur: els diferents escenaris

8.4.1. Cap on van les temperatures?

8.4.2. Què pot passar amb la precipitació?

8.4.3. Un clima més extrem

8.5. Impactes del canvi climàtic

8.5.1. Salut

8.5.2. Disponibilitat d'aigua potable

8.5.3. Pèrdua d'hàbitats

8.5.4. Efectes sobre la biosfera

8.5.5. Recursos alimentaris

8.5.6. Les activitats econòmiques

8.6. Estratègies de mitigació i adaptació al canvi climàtic

8.7. Material complementari

8.7.1. Text a comentar

8.7.2. Reflexions ambientals

9. ELS RESIDUS

9.1. Introducció

9.2. Residus: definició i classificació

9.3. Cada cop es generen més residus: els residus municipals

9.4. La gestió dels residus municipals

9.4.1. Els abocadors no controlats: l'impacte ambiental dels residus:

9.4.2. Reutilització i reciclatge: la recuperació dels residus

9.4.3. On fa cap realment la brossa?

9.4.4. El compostatge de la fracció orgànica dels residus

9.4.5. Avantatges i inconvenients de la disposició controlada i de la incineració dels residus.

9.5. Altres residus

9.5.1. Les dejeccions ramaderes

9.5.2. Els residus nuclears

9.6. Material complementari

9.6.1. Text a comentar

9.6.2. Reflexions ambientals

10. DESIGUALTATS ECONÒMIQUES I SOCIALS

10.1 Introducció

10.2. Educació i igualtat d'oportunitats en pau

10.2.1. S'ha d'acabar amb la pobresa: diners i alguna cosa més

10.2.2. Conflictes armats: un fre al desenvolupament

10.2.3. Els moviments migratoris

10.3. L'Índex de Desenvolupament Humà

10.4. Cooperació internacional i participació ciutadana

10.5. Material complementari

10.5.1. Text a comentar

10.5.2. Reflexions ambientals

11. BIBLIOGRAFIA